

Representation i Populärkultur

*En kvalitativ analys av karaktären Skyler White i
'Breaking Bad'*

Författare: Frida Dahlgren

Handledare: Martin Sundby

Examinator: Martin Lundqvist

Institutionen för Kommunikation och medier,

Medie- och kommunikationsvetenskap

MKVA22 HT 2023

Lunds Universitet

LUNDS
UNIVERSITET

Abstrakt:

Studiens intresse ligger i att analysera representation i populärkultur, då innehållet i film och serier inte bara fungerar som underhållning utan även är en meningsskapande social text. Med hjälp av kritisk diskursanalys och kvalitativ textanalys undersöker denna studie representation i den kritikerrosade serien *Breaking Bad*. Karaktären Skyler White står i fokus i egenskap av kvinna. Stuart Halls och Laura Mulveys teorier om stereotypisering och the male gaze används för att belysa den problematiska representationen av kvinnan som fru, mamma, och sexobjekt. Studien visar att dynamiken mellan Skyler och den manliga protagonisten spelar en betydande roll i användandet och porträtteringen av Skylers karaktär. Hon passas in i olika kategorier kännetecknade av föreställningar om kvinnliga egenskaper och attribut och representeras som passiv och oförmögen till att förändra sin egen situation.

Nyckelord: *Breaking Bad*, The male gaze, representation, populärkultur, stereotypisering

1. Inledning.....	4
1.1. Bakgrund och idé.....	5
1.2. Syfte.....	6
1.3. Tidigare forskning:.....	7
2. Metod.....	9
2.1. Urval.....	10
3. Teoretiskt ramverk.....	11
4. Introduktion till Breaking Bad.....	13
5. Analys.....	13
5.1. Stereotypisering.....	13
5.2. Sexualitet.....	15
5.3. Moral.....	16
6. Diskussion och slutsats.....	18
7. Litteraturlista:.....	21

1. Inledning

I takt med digitaliseringen och uppkomsten av nya plattformar har utbudet av populärkultur ökat substantiellt de senaste decennierna. Streamingtjänster som Netflix, HBO och Amazon Prime har gjort det möjligt för gemene man att konsumera serier, filmer, dokumentärer och program i princip obegränsat. Spridning av sagda populärkultur är inte begränsad till streamingtjänster och tv utan florerar också på sociala medier, vilket gör att även de som inte aktivt följer exempelvis en serie kan nås av klipp och memes från serien och åsikter om densamma.

Det som konsumeras på dessa plattformar fungerar inte enbart som underhållning, utan blir i interaktionen mellan avsändare och publik även en social text som påverkar publikens uppfattning om livet och världen (Danesi 2019). Detta ger populärkulturen en framträdande roll i skapandet och reproduceringen av normer och värderingar och är därför intressant att analysera ur ett vetenskapligt perspektiv.

Skapandet av normer och värderingar görs bland annat genom att ge karaktärer i populärkulturen egenskaper baserat på föreställningar om kön, etnicitet eller sexuell läggning, vilket förstärker bilden av dessa egenskaper som essentiella och naturliga. *Stereotypisering* är ett sätt att bibehålla en social ordning i samhället (Hall 1997, s 258). Att producera en bild av vad som är acceptabelt och vad som avviker från det "normala" kan leda till marginalisering av och fördomar mot olika grupper (Hall 1997, s 247) En av dessa grupper är en stor grupp, nämligen kvinnor.

Representationen av kvinnor i populärkultur har varit ett omdiskuterat ämne sen den andra vågens feminism i mitten av 1960-talet (Evans et al 2014, s 3) och redan på 70-talet visade forskning att kvinnor ofta osynliggörs i film i förhållande till mannen genom att presenteras i stereotypa biroller (Lucaci-Grünberg 2020). Ett mer nutida tillskott till ämnet är Bechdel testets uppkomst och popularisering under 2000-talet, som var ett försök att uppmärksamma och förändra hur representationen i film ser ut. För att en film ska klara bechdeltestet måste minst två namngivna karaktärer vara kvinnor och två kvinnor ska föra en dialog med varandra, om något annat än män (Appel & Gnabbs 2022, s 499) Bechdeltestet har blivit ett välkänt uttryck och används även i akademiska studier (Appel & Gnabbs 2022). Dock ger det

en ganska endimensionell fingervisning angående jämlikhet i film. Även en film som klarar bechdeltestet kan vara problematisk i sin representation av kvinnor, exempelvis genom att framställa kvinnor på ett stereotypt sätt. En modern och kritikerrosad serie som enligt *The Bechdel Test and the Television Shows That Pass* (entitymag.com) inte klarar bechdeltestet är "Breaking Bad", vars representation kommer avhandlas i denna analys.

1.1. Bakgrund och idé

Under hösten 2023 cirkulerade en lista på sociala medier med titeln "Tv-historiens mest hatade karaktärer". På plats ett och två fanns karaktärer från 'Game of Thrones', Joffrey Baratheon och Ramsay Bolton. Detta är föga förvånande då båda var uttalade antagonister som genom serien gjorde sig skyldiga till mord, våldtäkt och allehanda grymheter.

På plats tre återfanns dock en karaktär i en helt annan kategori. En medelålders tvåbarnsmamma hemmahörande i Albuquerque, New Mexico. Kvinnan i fråga är Skyler White, gift med Walter White i serien 'Breaking Bad'. Som namnet 'Breaking Bad' antyder så handlar serien om protagonisten Walter Whites resa från laglydig lärare till det tungt kriminella alter ego Heisenberg. Listan är baserad på undersökningar av "tv-branschen" och har inte en vetenskaplig grund men om man tittar på kommentarer från fans och reaktionerna när serien sändes så stämmer karaktärens impopularitet. Anna Gunn, som spelar Skyler, vittnar också om att hon fick utstå hat och hot från tittare som ogillade karaktären (Plantinga 2019, s192). Syftet med studien är inte att hitta orsaken till Skylers impopularitet, men resultatet kan potentiellt användas som verktyg för att undersöka mekanismerna som ligger bakom aversionen.

1.2. Syfte

Populärkultur har sedan 60-talet varit ett etablerat ämne inom medieforskning (Bengtsson 2017, s200). Forskning angående mediers påverkan på publiken har haft en stor betydelse inom området, men är ett komplext forskningsfält, med ofta motsägelsefulla och begränsade resultat (Bengtsson 2017, s 195). Med detta i åtanke kommer denna studie fokusera på hur representationen av karaktärerna i 'Breaking Bad' ser ut snarare än vad representationen har för effekt. Syftet med studien är alltså att titta på hur representationen i Breaking Bad ser ut. Förekommer stereotypisering och i så fall hur ser den ut? Fokus kommer att ligga på hur den kvinnliga karaktären Skyler porträtteras, men även den manliga protagonisten Walter kommer att ingå i analysen. Att förstå representation i 'Breaking Bad' kan berätta något om hur kvinnliga karaktärer i fiktion används i historieberättande och i förlängningen kan den informationen kopplas till ett större perspektiv, nämligen normer och värderingar i samhället. Resultatet av denna studie kan därmed potentiellt användas för att få en förståelse för hur innehållet i en populärkulturell text kan påverka enskilda individer och därav också samhället.

Frågeställningen är därmed: Hur porträtteras Skyler i egenskap av kvinna i 'Breaking Bad'?
Vad representerar karaktären?

1.3. Tidigare forskning:

Laura Mulvey's (1975) artikel *Visual Pleasure and Narrative Cinema* skrevs för nästan 50 år sen men har flitigt använts i analyser gällande populärkultur sedan dess (Grunberg 2020, s84). Laura Mulvey står bakom begreppet *the male gaze* (den manliga blicken) som innebär ett synsätt som domineras av patriarkala och heterosexuella ideologier och strukturer. Det betyder kort sagt att världen upplevs och värderas ur ett manligt perspektiv. Mulvey hävdar bland annat att *the male gaze* påverkar narrativ i film genom att bidra med en deterministisk föreställning om kvinnor och mäns beteende och egenskaper. Det inverkar både på hur karaktärerna skrivs och representeras och hur de uppfattas av publiken.

I artikeln *Male gaze in the cinema. How women in general, and mothers in particular, are represented in the movies of the '70s* (Lucaci-Grünberg 2020) används begreppet för att analysera de kvinnliga rollerna i ett antal 70-tals filmer och serier. Lucaci-Grünberg (2020) menar att kvinnor i majoriteten av dessa texter har en biroll i historien, antingen som sexuellt objekt eller som rollen som fru och mamma, i båda fallen beroende av en man. Exempel på positiva representationer nämns också i form av mer komplexa kvinnliga roller, men den manliga blicken är ständigt närvarande.

I artikeln *The one who knocks and the one who waits: gendered violence in Breaking Bad* analyserar Wakeman (2017) karaktärernas benägenhet till våld och vad det beror på. Han fokuserar på könsroller och att mannen i serien gör en våldsamt personlig resa medan kvinnan är obenägen att göra något åt sin eller sina barns situation. Wakeman hävdar att det våld som Skyler har tillgång till i egenskap av kvinna är ett sexuellt våld, i bemärkelsen att hon är otrogen mot Walter för att straffa honom och för att distansera sig från honom. Skylers passiva våld uttrycker sig även i en väntan på att Walters cancer ska komma tillbaka och att hon på det sättet ska bli fri från honom. Wakeman hävdar att sättet Skyler och Walter porträtteras på förstärker patriarkala ideologier om genus.

I kapitlet *Ethical criticism and characters as moral agents* i boken *Screening characters: theories of character in film, television and interactive media* intresserar sig Plantinga (2019)

för hur karaktärer i film och tv används som moralisk vägledning. Han använder *Breaking Bad* som exempel på hur personlig moral är mer intressant för publiken än en institutionell förståelse av fenomenet moral. Han menar att i samband med moraliska frågor ses och värderas karaktärerna som “riktiga” människor.

Appel & G nabbs (2022) *Women in Fiction: Bechdel-Wallace Test Results for the Highest-Grossing Movies of the Last Four Decades*.

I denna studie undersöktes 1200 populära filmer under tidsperioden 1980 till 2020. Resultatet visade på en signifikant underrepresentation av kvinnor. 49.58 % av filmerna klarade Bechdeltestet (vars kvalifikationer finns beskrivna i inledningen). En positiv ökning av klarade test kunde ses från 2010 och framåt. Den lägsta procenten (26,67%) uppmättes 2006, vilket var en tidpunkt då Vince Gilligan var mitt uppe i utvecklandet av ‘*Breaking Bad*’ som började spelas in 2007. Om det har någon relevans är svårt att säga om men det kan indikera på att ‘*Breaking Bad*’ gjordes under en tid då intresset för kvinnlig representation i film var lågt. Appel och G nabbs utförde också omvända bechdeltest för jämförelse. De tittade på förekomsten av män och deras dialog i 341 filmer. Även om resultaten inte är exakt jämförbara på grund av olika antal så är resultatet på det omvända bechdeltestet talande och intressant. 95,31 procent av de 341 filmerna klarade testet.

2. Metod

För att undersöka hur representationen i 'Breaking Bad' ser ut kommer jag att använda en kombination av textanalys och kritisk diskursanalys. Jag kommer i samklang med Ekström och Larssons beskrivning undersöka hur texten *kan* fungera som relationsskapande och meningsskapande (2019, s 159). Texten (som i detta fall är scener och karaktärer från 'Breaking Bad') riktar sig till en bred publik som kommer uppfatta budskap från serien på olika sätt, och därav är en universell påverkan svår att undersöka. Fokus ligger därför på vad texten *kan* förmedla i förhållande till den verklighet och tid den produceras i.

I *Metoder i kommunikationsvetenskap* redogör Ekström och Larsson (2019) för diskursanalys och menar att ideologi är ett viktigt begrepp i användandet av den. Metoden används ofta vid ifrågasättande av hur ett visst fenomen framställs, och vad denna framställning kan få för samhällseliga konsekvenser. Ideologi definieras i sammanhanget som ett system av idéer och värderingar som skapar en övertygelse om någonting och diskurs definieras som "meningsskapande i text, tal och bild" (Ekström & Larsson 2019, s 266-268). Diskurs skulle kunna ses som en sammanfattning av allt som skrivs, uttrycks, upplevs och visas inom ett visst ämne/område. Diskursen jag är intresserad av är den gällande könsnormer och representation inom populärkultur. Diskursanalys utgår ofta ifrån distinktionen "Vi och dom" (Boreus 2005 s 328), vilket kan kopplas till Halls (1997) teori om *difference* och *otherness* som kommer användas i analysen (begreppen kommer beskrivas närmare i del 3: *teoretiskt ramverk*). Då jag ämnar att titta på den manliga huvudrollen och den kvinnliga huvudrollen som motpoler som förstärker varandra, är diskursanalys ett passande verktyg.

Kritisk diskursanalys kommer också användas på grund av att min ingång till ämnet är en kritisk syn på hur kvinnor framställs och används i populärkultur. 'Breaking Bad' ses här som en meningsskapande social text som potentiellt kan påverka diskursen gällande representering av kvinnor i populärkultur och i förlängningen kvinnorollen i samhället. Att undersöka diskurser är relevant då de bidrar till att forma verkligheten genom användandet av språk och används till att upprätthålla maktstrukturer (Boreus, Bergström 2005, s 305).

Om skaparen av 'Breaking Bad' hade någon ideologisk avsikt att påverka vet vi inte, men oavsett avsändarens intentioner så skapar innehållet en mening i interaktionen med publiken.

Orsak och effekt är dock svårt att undersöka och fokuset kommer istället att ligga på hur diskursen gällande kvinnlig representation i film ser ut.

2.1. Urval

‘Breaking Bad’ som intresse för denna analys har redan berörts i del 1:1 *bakgrund och idé*, men har också valts på grund av dess popularitet och lätthet att relatera till. Det handlar om att till synes “vanliga” människor som på grund av yttre omständigheter måste ta moraliska beslut. Serien är full av känslor och överraskningar, den innehåller både sorg, grymhet, kärleksfulla relationer och humor. Den skiftar från nattsvart till lättsam, något som ofta reflekterar verkliga livet. Realism kopplas ihop med finkultur (Hall 1997, s 345), vilket kan resultera i ett mer seriöst uttryck som tas på allvar i samhällsliga diskussioner, istället för att enbart ses som underhållning. Presser (2018, s3) skriver: *A good story gets us feeling excited, anxious, disgusted, saddened, or satisfied*. Samtliga passar in på ‘Breaking Bad’ och gör serien till ett passande objekt för att analysera representation som potentiellt kan påverka normer och värderingar i samhället. En historia som berör fångar tittaren och den historien skapar i sin tur mening (Presser 2018, s 68).

Med det teoretiska ramverket (Hall 1997, Mulvey 1975) i åtanke valdes ett antal scener ut, som jag ansåg relevanta i förhållande till karaktärernas representation. Fokus ligger på scener som innefattar dialog mellan Skyler och Walt då deras relation är grundläggande för analysen. Dialogen från scenerna kommer användas löpande i analysen för att exemplifiera, och förklaras med teoretiska argument. När en specifik scen används i analysen kommer den att markeras med S för att visa vilken säsong den kommer från och A för vilket avsnitt den är tagen från. Exempel: (S1 A2) avser scen från andra avsnittet i första säsongen. Jag har tidigare tittat på och uppskattat alla avsnitt i serien och inför denna studie såg jag om första säsongen och delar av resten av serien. Den första tiden är viktig då publiken blir introducerad för och lär känna karaktärerna. Även om serien i mångt och mycket handlar om förändring så kan första intrycket sätta en standard för hur karaktärens beteende och val uppfattas i ett senare skede. Urvalet av empiriskt material har också inspirerats av sökningar på Google och Youtube, för att få en överblick av åsikter om och intresse för serien. Jag har tittat på omtalade scener och händelser i serien för att på nytt bekanta mig med Breaking Bad universumet.

Analysen är strukturerad i kategorier med underrubriker, för att vara lätt att följa. De tre kategorierna är Stereotypisering, Sexualitet och Moral. I första delen 5.1 *Stereotypisering* avhandlas Skylers handlingar, karaktärsdrag och utseende i förhållande till hennes roll som kvinna och fru. I andra delen 5.2 *Sexualitet* kommer jag hjälp av Laura Mulveys begrepp "the male gaze" att titta på hur karaktärerna presenteras i förhållande till sex. Vilken sorts sexualitet representerar Skyler i egenskap av kvinna versus Walt i egenskap av man? I tredje delen 5.3 *Moral* kommer Skylers roll som mamma vara utgångspunkten.

Då diskursanalys är tätt förknippat med ideologi finns en risk att urvalet påverkas av egna ideologiska värderingar (Ekström & Larsson 2019, s 285) Detta kan göra att empiri som bekräftar egna tolkningar hos den som analyserar mer eller mindre omedvetet väljs ut. För att minska risken för detta har de första avsnitten i säsong 1 i sin helhet valts ut, och använts för att analysera Skylers karaktär.

3. Teoretiskt ramverk

Diskursanalysen som kommer användas har sitt ursprung i socialkonstruktivismen, som bland annat innebär en uppfattning om att samhället är konstruerat av sociala samspel mellan människor (Winther Jørgensen & Philips 2000, s11). Ett socialkonstruktivistiskt perspektiv kommer att tillämpas då detta samspel även sker i fiktiva berättelser. I en film eller serie pågår ett aktivt socialt samspel som publiken får exklusiv tillgång till. De narrativ som målas upp i den fiktiva världen skapar mening och hjälper till att konstruera publikens verklighet (Fulton 2005, s2)

Stuart Hall (1997) menar att mening uppstår och delas genom språket och att representation därmed har en betydande roll. Representation handlar om att använda språket för att dela kunskap om världen med andra människor och kulturer (Hall 1997 s1). Det hjälper alltså till

att skapa en verklighetsuppfattning. I *Spectacle of the Other* pratar Hall främst om representation i förhållande till svarta men menar att samma mekanismer går att applicera på andra områden, som etnicitet och kön. Jag kommer använda Halls begrepp kopplade till representation: *stereotypisering*, *difference* och *otherness* för att undersöka hur karaktärerna (främst Skyler) i *Breaking Bad* presenteras. Blir de stereotypiserade och isåfall hur? Stereotypisering innebär att tilldela ett antal få förenklade typiska egenskaper till en viss individ eller grupp beroende på etnicitet, kön, utseende, sexuell läggning etc (Hall 1997, s 247). Genom att göra detta reduceras dessa människor till dessa egenskaper och attribut. Koncepten "difference" och "the other" är en vital del av stereotypisering och bygger på olikheter. De har båda en liknande betydelse i bemärkelsen att de handlar om motpoler mot det som är norm, naturligt och välkänt. Mening uppstår i jämförelsen mellan binära motsatser (Hall 1997, s224). Det går alltså enligt Hall till exempel att definiera maskulinitet enbart i förhållande till femininitet. Vi vet vad som är maskulint för att vi känner igen hur det skiljer sig från femininitet (Hall 1997 s, 224). Vi har en kulturell förståelse av vad som **är** manligt och vad som **är** kvinnligt. I analysen kommer differences och otherness fungera som hjälpmedel för att förstå dynamiken mellan Skyler och Walt och om porträtteringen av dem förstärker stereotypa egenskaper och karaktärsdrag kopplade till genus.

Även Mulveys teori om the male gaze kommer att användas. Begreppet har rötter i psykoanalys och Freuds teorier om "fallogentrism" och "skopofili". En djupare förklaring av Freud är inte nödvändig för detta ändamål, men en bör känna till Mulveys inspiration av dessa begrepp. Hon menar att the male gaze innefattar två huvudsakliga kategorier. Människors "förbjudna" önskan och fascination för att se på andra människor som objekt (skopofili) och att ordningen i samhället bygger på manlig dominans (fallogentrism) I filmsammanhang kan dessa kategorier översättas till 1: Kvinnor som objekt att titta på och 2: Starka manliga karaktärer som framförallt män kan identifiera sig med. Den patriarkala dominerande ordningen där mannen är den som leder och är aktiv medan kvinnan fungerar som komplement åt mannen, upplevs som essentiell och naturlig och bibehålls därmed omedvetet. Kvinnan är i den symboliska ordningen "*bearer of meaning, not maker of meaning*" (Mulvey 1975 , s.7) Hon fyller alltså en funktion men är endast signifikant i förhållande till mannen och inte som eget subjekt.

I förhållande till film är teorin relevant då filmen blir ett verktyg för att bibehålla denna ordning. Mulvey menar att film fungerar som ett avancerat representationssystem format av den dominerande ordningen (Mulvey 1975, s7). I analysen kommer the male gaze vara ett verktyg för att förstå hur karaktärerna är uppbyggda och porträtteras beroende på vilket kön de har.

4. Introduktion till Breaking Bad.

Breaking Bad sändes i fem säsonger mellan 2008–2013. Serien var populär bland både kritiker och publik och vann bland annat 16 Emmy Awards. I serien får vi följa den överkvalificerade kemiläraren Walter White, hans fru Skyler White som är gravid när serien börjar och deras funktionsvarierade tonårsson Flynn. Skylers sysselsättning består av att ta hand om familjen, sporadiskt jobb som revisor, försäljning på ebay, novellskrivande och umgänge med systemen Marie med man. Walter jobbar extra på en biltvätt och uppfattas som missnöjd med livet och kuvad av sin omgivning. Redan i första avsnittet diagnostiseras Walter med dödlig cancer. För att bekosta behandlingen och försörja för familjen efter sin död börjar Walter med hjälp av en före detta elev (Jesse Pinkman) att tillverka och sälja metamfetamin. Detta resulterar i en spiral av kriminalitet, våld och moraliska dilemman för alla inblandade. Familjen blir exponerad för en tungt kriminell värld. Under de två första säsongerna är Skyler ovetande om Walters förevarande men blir under tiden mer och mer misstänksam. Serien börjar intensivt och redan i avsnitt 2 börjar Skyler undra över Walters ovanliga beteende.

5. Analys

5.1. Stereotypisering

Människor delar in verkligheten i kategorier för att förenkla och förklara världen (Hall 1997, s 247). I film används stereotyper ofta för att förenkla och spara tid. Det finns inte tid eller relevans för en djupgående detaljerad presentation av alla karaktärer och därför används stereotypa karaktärsdrag, utseende eller beteende för att göra historien förståelig. Exempel på

några för ämnet relevanta kategorier som kvinnliga karaktärer kan hamna i är flickvännen, frun, den andra kvinnan, sexobjektet eller mamman. De olika kategorierna kan givetvis överlappa varandra och ändras under filmens gång men var och en av dessa fyller en funktion. De förklarar och förenklar historien genom att förse olika kategorier med stereotipa kännetecken. De guidar tittaren genom frågor som: Vem är viktig? Vem är protagonisten? Hur ser maktstrukturerna ut? Vem ska vi sympatisera med? Vem är ond och vem är god?

I 'Breaking Bad' ingår Skyler främst i kategorin fru och mamma. Familjen har en central plats i serien, men är ändå en biroll i historien. Skyler, barnen och familjelivet representerar en stabil punkt som förstärker kontrasten mellan det vanliga livet och det kriminella livet. Dynamiken mellan det vanliga livet och det kriminella livet är, skulle jag argumentera, den viktigaste beståndsdel i serien. Familjen används för att visa Walter som en vanlig hederlig familjefar som gör uppoffringar för sin familj. Under och efter hans förvandling används familjen för att kontrastera den gamla Walter mot den nya Walter. Utan familjens medverkan hade Walter dels inte haft ett självklart incitament (eller ursäkt beroende på hur man väljer att se det) att börja sin kriminella bana och dels hade kontrasten mellan god och ond inte varit lika framträdande. Skillnaderna (differences) förstärker varandra (Hall 1997).

Första gången Skyler introduceras (S1 A1) lagar hon frukost åt familjen och förmanar Walter att tänka på kolesterolet medan hon serverar vegansk bacon. Redan här kan vi se hur Skyler positioneras i förhållande till en syssla och ett agerande som är kvinnligt kodat. Hon lagar mat och uppehåller sig i hemmet, hon är omhändertagande och ansvarsfull. Detta mönster fortsätter under de första tre avsnitten då hon i övriga scener arrangerar en överraskningsfest, handlar kläder åt sonen, gör ultraljud, har sex med sin man, målar barnkammaren, umgås med sin syster. Allt hon gör förknippas med familjelivet och hushållet. Konversationerna som Skyler medverkar i handlar övervägande om Walt och oro för eller på grund av honom, vare sig de utspelar sig med honom eller med någon annan, vilket är en anledning till det tidigare nämnda misslyckade Bechdeltestet. Skyler representerar en kvinnlig diskurs där kvinnan är synonym med hemmet och familjen.

Skylers ekonomiska bidrag till familjen avhandlas i samtal med systemen (S1 A1). Det görs tidigt tydligt att hon inte bidrar i någon större mån till hushållskassan och i kombination med

att hon ställer krav på Walt gör det att hon framstår som krävande och berättigande. En typisk bild av mannen som försörjare och kvinnan som ansvarig för hemmet och barnen uppstår snabbt. Skyler framställs på ett stereotypt kvinnligt sätt men avviker från normen gällande följsamhet och dominans i förhållande till sin man. Hon är dominant i förhållande till Walter vars narrativ byggs upp som sjuk, svag och osäker.

Även Skylers utseende används för att bygga hennes narrativ som stram hemmafru. Proper klädsel och intresse för utseende gör att hon sticker ut mot både Albuquerque och Walts beiga all daglighet. Skylers syster förstärker denna bild, då systrarna framställs komma från övre medelklass, vilket är tydligt trots att deras bakgrund och ursprungliga familj inte avhandlas närmare. Det finns dock andra indikationer på klasstillhörighet än ekonomi och ursprung och en framträdande är utseende (Ganetz 2017, s43). Karaktärerna Skyler och Marie indikerar en viss klasstillhörighet då de är smala och normsnygga, de bär smycken och propra kläder, smink och fixat hår. Nämnade attribut kräver ett visst mått av inkomst och fritid. De upplevs båda ha tid för ytliga saker, vilket kan ses som en klassmarkör för övre medelklass. Skyler presenteras i inledningen av serien med en rad stereotypa attribut, egenskaper och handlingar kopplade till en feminin diskurs.

5.2. Sexualitet

Fascination för sex och sexualitet uttrycks och används i populärkultur på olika sätt. I sitcoms är sex ett vanligt tema som avsnitt och konversationerna ofta kretsar kring (Smith 2020, s300) Vid en första anblick har sex inte en uppenbar funktion i 'Breaking Bad'. Det förekommer korta sexscener som med en realistisk estetik vävs in i parternas vardag och problem, men i övrigt är det inte ett ämne som det pratas mycket om eller som det läggs någon särskild vikt vid. Jag vill dock hävda att de sexuella inslag som förekommer främst mellan Skyler och Walter har en stor betydelse för representationen. Walter representerar en nästintill djurisk dominant sexualitet. Denna kommer till uttryck i flera sexscener (S1 A1) (S1 A7) (S2 A1) som inträffar i anknytning till att han utfört kriminella handlingar. Walter är i dessa situationer den som tar initiativet medan Skyler uppfattas som förvånad över hans dominans och initiativtagande. Walters sexlust kopplas samman med utövande av våld och makt, då sexinitiativ sammanfaller med händelser i hans kriminella värld där han antingen har hävdat sig eller utsatts för en våldsam och farlig situation. Ju mer makt Walter får desto mer dominant blir han sexuellt. I linje med Halls (1997, s 224) teori om att *skillnader (differences)*

mellan motsatser skapar mening blir Skyler den passiva motparten som förstärker Walters dominans. Den passiva aspekten av Skylers sexualitet kombineras i (S2A11) av en annan (men ändock stereotypisk) mystisk och förförande bild av kvinnlig sexualitet, som då riktar sig mot en annan man än Walter.

Att kvinnor objektifieras i film är ingen ny företeelse. Marilyn Monroe, en ikonisk sexsymbol, som dyker upp som referens i 'Breaking Bad' är ett exempel på detta. Marilyn Monroe var en berömd filmstjärna och modell under 50-talet och är fortfarande en västerländsk symbol för den sexiga, oskyldiga, glamorösa kvinnan inom populärkultur (Łuksza 2018, s57). I en scen (S2A11) sjunger Skyler låten Happy Birthday Mr President inför sin chef och deras kolleger. Scenen är tydligt inspirerad av Marilyn Monroes framträdande på president John F Kennedys födelsedag 1962, vilket också nämns i scenen. Likheten mellan de båda framträdanden gör att Skyler positioneras på ett stereotypt kvinnligt förföriskt sätt. Tecken som redan är kulturellt förknippade med förförelse och sex bidrar till objektifiering av Skyler. Objektifiering förstås här som ett sätt att reducera en kropp till ett objekt som används som föremål för en sexuell lust. Kvinnans kropp används som ett objekt som förstärker och bekräftar den manliga sexualiteten (Mulvey 1975, s11).

Mulvey (1975, s 9) menar att film tillfredsställer olika behov hos människor. Ett är ett basalt behov av att titta på andra människor, en sorts lustfylld, nyfiken företeelse där publiken ser in i en privat sfär. Ett annat behov är fascinationen för igenkänning och identifikation med karaktärerna. The male gaze har sitt ursprung i en patriarkal dominerande ordning och innebär att innehållet främst kommer tilltala och rikta sig till män. Detta gör att publiken (även kvinnor som också ingår i den dominerande ordningen) sannolikt kommer att identifiera sig med Walt. Han är den handlingskraftiga protagonisten som för historien framåt. Som man är hans karaktär konstruerad för identifikation (Mulvey 1975, s12). Skyler är i egenskap av kvinna objektet som blir tittat på. Även om hon är mer aktiv och initiativtagande i födelsedags scenen så representerar hon kvinnokroppen som objekt att titta på. Senare i serien (S3A3) inleder Skyler även en otrohetsaffär med sin chef. Den inleds på initiativ av Skyler. Hon representerar alltså en sexuell passivitet i förhållande till sin make och ett sexuellt initiativtagande i förhållande till sin chef. I förhållande till "den andra mannen" representerar Skyler en såkallad "femme fatale" (Danesi 2018, s 27) Alltså en förförisk men farlig kvinna som "lurar" män med sin sexualitet. Bilden befasts när Ted blir allvarligt skadad på grund av sitt samröre med Skyler.

Många narrativ i film innefattar den sexiga, förföriska kvinnan som blir tittad på och beundrad av både tittare och karaktärer. En kärlekshistoria i någon form är också en vanlig del av narrativet, där den manliga protagonisten i filmen får ensamrätt till kvinnan. Detta gör enligt Mulvey (1975, s13) att tittaren som identifierar sig med protagonisten indirekt känner att hen också har tillgång till kvinnan. I 'Breaking Bad' kan identifikationen med Walter göra att tittaren känner sig delaktig i hans makt över Skyler. Vilket också torde innebära att den makten minskar när Skyler har en otrohetsaffär.

5.3. Moral

I säsong 4 avsnitt 6 har Walter köpt en dyr bil till deras son, finansierad av knarkpengar, utan Skylers vetskap. Skyler är i detta skede av serien medveten om Walters affärer. Skyler blir upprörd och ber honom lämna tillbaka bilen. Hon anser det vara en risk att skylta med "framgången" och dra uppmärksamhet till familjen.

Walter: *I just worry that he'll blame you for this.*

Skyler: *Oh, he will. Once again, he'll blame his bitch mother for taking away what his loving father has given him. So, thanks for that. But you know what, Walt? Someone has to protect this family from the man who protects this family.*

På grund av Walters handlingar framställs Skyler som den förnuftiga, tråkiga mamman som "förstör" för Walters och Flynn. Att Walter tar för givet att deras son kommer skylla på mamman även innan de diskuterat hur de ska ta tillbaka bilen, vittnar om att Skyler redan innehar rollen som glädjedödare. Även om Walter tar tillbaka bilen kommer Flynn veta att det är på grund av mammans påverkan. Skylers försök att skydda familjen resulterar i en bild av den ansvarsfulla, men tråkiga föräldern som följer reglerna. Hon framställs också som missunnsam och otacksam. Detta kan kontrasteras mot Walters försök att skydda familjen där våldsamheter istället ursäktas för att intentionen uppfattas som god. Han skyddar alltså familjen på ett spännande sätt som är fördelaktigt för historien. Så även om tittaren intellektuellt förstår varför bilen är problematisk så ligger det nära till hands att den insikten övertrumfas av en känslomässig reaktion, som enligt Plantinga (2019, s198) i dessa

sammanhang ofta är ofrivillig och därmed kan vara manipulerande. Detta gör det svårt för publiken att förhålla sig kritiskt till handlingar som intellektuellt ses som moraliskt fel.

I *characters as moral agents* menar Plantinga (2019, s204) att de som tittar på Breaking Bad är intresserade av karaktärernas personliga förhållande till moral, snarare än en institutionell uppfattning om vad som är moraliskt försvarbart.

Walter: *Skyler, you can't beat yourself up over this thing. Please. You didn't set out to hurt anybody. You made a mistake and things got out of control. But you did what you had to do to protect your family. And I'm sorry, but that doesn't make you a bad person. It makes you a human being.*

Skyler: *Stop it, Walt. Just stop. I don't need to hear any of your bullshit rationales. I'm in it now. I'm compromised. But I won't — I will not — have my children living in a house where dealing drugs and hurting people and killing people is shrugged off as "shit happens!" We're back at it? Fine. But the kids stay away, and that's that.*

I scenen ovan kan vi se hur Walter rationaliserar våld, mord och drogtillverkning utifrån sin och familjens personliga situation. Skylers respons står för en mer allmän, institutionell moralisk inställning om vad som är rätt och fel i ett större perspektiv. Skyler representerar ett ansvarsfullt förhållande till moral som inte bara tar hänsyn till familjens privata situation utan också till ett samhällligt perspektiv. Hur skulle samhället se ut om alla bröt mot lagar för sin egen vinnings skull? verkar Skyler fråga sig.

På ett privat plan känner hon sig tvunget att utföra dessa handlingar och acceptera att de händer men vägrar att rättfärdiga dem som “det rätta att göra” Walter refererar till dödandet av ett konkurrerande hot som “I won” medan Skyler som visserligen är lättad över att familjen är säker, står för den mer rationella reaktionen till mord.

Skyler: *I am relieved, Walt, and scared.*

Walt: *Scared? Scared of what?*

Skyler: *You.*

Trots Skylers rimliga reaktion på en extraordinär situation framställs hon som den känslosamma i avsnittet. Hon reagerar till synes känslomässigt med oro och rädsla, medan

Walter handlar praktiskt och pragmatiskt. Skyler presenteras som känslös, vilket rimmar väl med den stereotypa kvinnorollen. Det är dock Skyler som försöker lösa problemen på ett lagligt sätt samtidigt som hon har det fysiska och moraliska ansvaret för barnen när Walter utträttat sina affärer.

Walter har i egenskap av man större utrymme att bryta mot moraliska konventioner utan att bli ifrågasatt. Han representerar i serien den dominerande patriarkala ordningen där mannen är den självklara och naturliga standarden (Mulvey 1975, s7). Walters karaktär har därmed utrymme att ta beslut och göra misstag medan Skyler karaktär baseras på stereotypiska föreställningar om kvinnan som mamma och hustru. Stereotypiseringen av dessa kategorier ger Skyler en passiv och tråkig framtoning. När hon väl agerar är det på ett sätt som hindrar historiens utveckling.

6. Diskussion och slutsats

Det ligger i fiktionens natur att känslomässigt engagera tittaren. För att uppskatta en film krävs det att tittaren delvis bortser från kunskap om filmproduktion (Nannicelli 2019, s19). Publiken vet att det är fiktion men ändå engagerar och berör historien. Denna mekanism torde också göra att normer och värderingar inbäddade i narrativ påverkar. Därför är det av vikt att undersöka hur karaktärer presenteras och vad de representerar. I analysen finns indikationer på att könsnormer används i 'Breaking Bad' på ett stereotypt sätt. Ett återkommande tema i analysen är att Skyler positioneras som den passiva i förhållande till Walter på flera områden. Detta gäller framförallt i förhållande till sexualitet och i förhållande till rollen som mamma. Byggandet av Walters narrativ verkar frodas på bekostnad av Skylers komplexitet. Hennes karaktär bygger på stereotypa kategorier som inte lämnar utrymme för agens. Den kvinna som innehar seriens största kvinnliga roll används alltså som ett komplement till den manliga huvudrollen som handlingen cirkulerar runt.

Analysen visar på potentiella orsaker till varför Skyler som karaktär inte är omtyckt och varför Walters narrativ är mer tilltalande. Med hjälp av Mulveys (1975) teori om the male gaze har den svårbegripliga bilden av Walter som "hjälten" i historien tydliggjorts något. Identifikationen med honom har sitt ursprung i en patriarkal dominans där fenomen förknippade med män premieras. Fenomen som handlingskraft, mod, fara, respekt och kapacitet. Dessa fenomen är också fördelaktiga ur ett historieberättande perspektiv. De bidrar till ett spännande narrativ.

I analyser gällande populärkultur förknippas the male gaze ofta med objektivering av kvinnokroppen och kopplas ihop med sexualitet (Cabas-Mijares 2023, Aláez Corral (2016)). Jag har dock försökt applicera begreppet på ett bredare område gällande genus och könsroller. Stereotypiseringen av Skyler sker inte enbart med hjälp av anspelning på utseende och sexualitet, det kombineras med en föreställning om kvinnliga egenskaper kopplade till ansvarstagande och empati. Att dessa föreställningar är kvinnligt kodade kan kopplas till en manlig blick och dominerande ordning i samhället. Det ger en fingervisning om vilken roll och funktion kvinnan naturligt antas ta i förhållande till mannen som är den självklara standarden. I ljust av Halls (1997) teorier framträdde ett mönster i dynamiken mellan Skyler och Walter. Deras karaktärer kan ses som en symbolisk dikotomi, där Skyler representerar en socialt konstruerad kvinnoroll och Walter en socialt konstruerad mansroll. Skyler representerar i den liknelsen *otherness*, hon är alltså det avvikande som bekräftar och kompletterar det självklara (mannen).

'Breaking Bad' är en modern, verklighetsförankrad, kritikerrosad och påkostad serie som till stor del handlar om sociala samspel och moral. Den stereotypiska representationen av kvinnan är i 'Breaking Bad' inte lika uppenbar och tydlig som den historiskt sett varit (och fortfarande är) i viss populärkultur (Lucaci-Grünberg 2020). Den är subtil och manifesterar sig i nyanser av könsnormer och normbrytning. Det kan tyckas som en positiv utveckling men är samtidigt desto svårare att upptäcka och förhålla sig kritiskt till.

Jag avslutar denna studie med en frågeställning: Behöver all populärkultur vara inkluderande och nyanserad? Kan en serie inte bara få vara underhållning? Kanske, kanske inte. Denna analys är inte gjord för att kritisera Breaking Bad.

Den är gjord för att potentiellt bidra till ett ifrågasättande av hur kvinnor representeras i populärkultur. Skylers tredjeplats på listan över mest hatade tv-karaktärer verkar i ljuset av denna analys vara oförtjänt och säger något om hur en fiktiv historia kan påverka de som tittar. Vad det säger och vad det beror på vore intressant att undersöka i framtida forskning.

7. Litteraturlista:

Aláez Corral, M. (2016) 'Writing the Naked Body: Sex and Nudity in Nuala Ní Chonchúir's Nude', *Estudios Irlandeses*, (11), pp. 1–11.

Appel & G nabbs (2022) Women in Fiction: Bechdel-Wallace Test Results for the Highest-Grossing Movies of the Last Four Decades.

Boreus, K & Bergström, G (2005) Textens mening och makt : metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys. 2.a uppl. Studentlitteratur

Cabas-Mijares, A. and Jenkins, J. (2023) 'Beauty and the breasts: constructions of feminist sexual politics in vanity fair's 2017 Emma Watson photoshoot', *Feminist Media Studies*, 23(8), pp. 3976–3993.

Danesi, M (2018) Popular culture. Introductory perspectives. 4e uppl. Rowman & Littlefield Publishing Group, Inc.

Ekström, M & Johansson, B (red.) (2019). Metoder i kommunikationsvetenskap. Lund: Studentlitteratur.

Evans, M et al. (eds) (2014) The SAGE handbook of feminist theory. SAGE

Fulton, H (2005) Narrative and Media. University press. Cambridge

Ganetz, H (2017) "Drottningens kropp och vetenskapens pris" Tidskrift för genusvetenskap 38(3) s 31-52

Hall,S et al (1997) Representation: Cultural Representations and Signifying Practices

Lucaci-Grünberg, M. (2020) 'Male gaze in the cinema. How women in general, and mothers in particular, are represented in the movies of the '70s', *Analyze: Journal of Gender & Feminist Studies*, (15), pp. 83–94

Mulvey, L (1975) Visual Pleasure and Narrative Cinema

Plantinga, C (2019) *Ethical criticism and characters as moral agents*. Riis,J & Taylor,A (red) Screening characters: theories of character in film, television, and interactive media. Routledge

Smith S et.al. (2017). The Routledge Companion to media,sex and sexuality.

Wakeman,S (2018) The one who knocks and the one who waits: Gendered violence in Breaking Bad. *Crime, Media, Culture*, 14(2), pp. 213–228

Łuksza, A. (2018) 'The girl, nature, goddess, or how Marilyn Monroe became "the queen of glamour"?' , *European Journal of American Culture*, 37(1), pp. 57–73.

<https://www.entitymag.com/the-bechdel-test-television-shows-pass/>